

Uilen in de Kempen in 2000

PIETER WOUTERS

Ook dit jaar zijn weer de vaste gebieden op Rans- en Bosuil geïnventariseerd. Voor de Bosuil zijn dat de Buikheide en de gebieden in Reusel, voor de Ransuil ook nog De Mierden en nieuw de Oirschotse Heide.

De Ransuil is dit jaar, helaas, niet in alle gebieden geïnventariseerd die in 1999 zijn gedaan. Het atlasblok 51-41 is niet meer geteld, maar daar staat tegenover dat het IVN Veldhoven bereid is gevonden om de soort te inventariseren op de Oirschotse Heide waar zij ook de Nachtzwaluw inventariseert.

Bosuil

Vorig jaar kon er, ondanks twee bezoeken, maar 1 roepend mannetje worden gelokaliseerd in het gebied de Peelsche Heide. Ik heb toen al aangegeven dat dit mogelijk te maken had met het pas laat in het jaar, februari, beginnen met de inventarisatie.

In 2000 ben ik begin januari weer begonnen en zie het aantal roepende mannetjes zit weer op het oude niveau. Voor de Bosuil was het in de gemeente Reusel toch een goed jaar. (Zie tabel 1) Want ook in de andere twee deelgebied werd een Bosuilterritorium vast gesteld. En dit zijn echt geen optimale bosuilibiotopen.

Dit jaar is de gemeente Reusel ook geheel op Bosuilen geïnventariseerd en er werden 12 territoria vastgesteld. Wat een

verschil met het begin van de onderzoeks periode. Toen, in 1986, werd er maar 1 territorium vastgesteld.

Op de Buikheide lijkt het dit jaar echter wat minder te zijn. Maar ik denk dat dit maar lijkt. Dit gebied wordt de laatste jaren steeds in het eerste weekend van januari geïnventariseerd. Zo ook in 2000. Het gevaar van een zo'n ronde is natuurlijk dat er dan een aantal uilen kan zijn die niet reageren op het nagebootste geluid. Mogelijk kan dit al komen doordat niet dezelfde geluidsbanden worden gebruikt in noord en zuid. De oorzaak van de 'terugval' in het zuidelijk deel van de Buikheide ligt denk ik dan ook bij de werkwijze en niet aan een reële achteruitgang van de stand.

Als we de twee deelgebieden hier eens opsplitsen zien we dat het zuidelijke deel eigenlijk steeds hetzelfde is gebleven tot dit jaar. Maar dat de Bosuilenpopulatie in het noordelijke deel de laatste 5 jaar nog steeds is toegenomen. Ik denk dan ook dat de Bosuil het in 2000, evenals in de gemeente Reusel, het heel goed heeft gedaan. Mogelijk dat het zelfs een record jaar was!?

Tabel 1: Roepende mannetjes Bosuil in de gebieden Buikheide, Peelsche Heide, Achterste Heikant, Postelsedijk en gemeente Reusel gedurende de jaren '86, '91, '96 t/m '00.

	1986	1991	1996	1997	1998	1999	2000
Buikheide totaal	2	6	9	15	16	15	12
Zuid			4	9	8	8	3
Noord			5	6	8	7	9
Peelsche Heide	1	1	3	5	4	1	4
Achterste Heikant	0	0	0	2	0	1	1
Postelsedijk	0	0	0	1	0	0	1
Gemeente Reusel	1	3	7		9		12

Ransuil

Ook dit jaar zijn weer een aantal gebieden op de Ransuil geïnventariseerd. In de gebieden Buikheide, De Mierden en de Oirschotse Heide zijn alleen maar de geslaagde broedsels opgespoord. Voor de methode verwijs ik naar het artikel van vorig jaar in de Blauwe Klauwier. (Wouters 1999)

In de gemeente Reusel zijn naast het opsporen van de geslaagde broedsels ook nog een aantal andere gegevens verzameld rondom dit broeden. Tevens is hier geprobeerd om de diverse nesten in een vroeg stadium op te sporen om ook iets over de periode van de eileg te weten te komen. Dit heeft erg veel tijd gekost en niet het gewenste resultaat op geleverd, zodat dit volgend jaar niet herhaald zal worden.

Resultaten

Het is jammer dat in 2000 niet alle gebieden opnieuw zijn onderzocht, want door steeds dezelfde gebieden te onderzoeken is vergelijking mogelijk. Wel zijn Buikheide-Buikheide, De Mierden voor het tweede jaar en Reusel voor het derde jaar onderzocht. Nieuw in 2000 is de Oirschotse Heide die door het IVN Veldhoven/Vessem werd onderzocht.

Het is duidelijk dat 2000 een minder jaar was dan 1999. Zowel het aantal geslaagde broedsels als het aantal jongen per nest zijn beduidend lager. Het is natuurlijk toeval maar in alle drie de

gebieden die vorig jaar ook zijn onderzocht is het aantal geslaagde broedsels gehalveerd. Ook het maximaal aantal jongen wat per nest werd gehoord is dramatisch gezakt. Vorig jaar werden 2.86 jong per nest vastgesteld. Dit is in 2000 gezakt naar 1.9 jong per nest. Zeer waarschijnlijk was 2000 een minder goed muizenjaar. Maar helaas heb ik daar geen gegevens over. Mogelijk dat het pluizen van de braakballen nog iets oplevert, maar zover ben ik nog niet.

Dankwoord

Voor de gegevens over de Buikheide wil ik natuurlijk het Buikheide-team bedanken.

En verder iedereen die aan dit onderzoek heeft mee gewerkt en hopelijk blijft meewerken, namelijk Wim Deeben, Jacques van Kessel, Sjef Keustermans, Albert Vrijaldenhoven en het IVN Veldhoven.

Literatuur

Wouters P. (1999), Uilen in de Kempen in 1999. Blauwe Klauwier 25(3): 16 - 18.

Tabel 2 :Resultaten van de Ransuilentelling in de diverse gebieden in 2000.

Gebied	Oppervlakte.	Aantal broedsels		Aantal jongen per nest in 2000			
		1999	2000	1	2	3	4
Reusel	3000 ha	14	7	2	3	2	
De Mierden	1200 ha	6	3		3		
Buikheide	720 ha	2	1	1			
Oirschotse H.	1500 ha	-	5	2	2	1	

